

Huisarts en Wetenschap

Huisarts en Wetenschap verschijnt 13 maal per jaar.

Website: <http://www.henw.org>

Redactiecommissie

Dr. J.O.M. Zaat, voorzitter
Dr. M.Y. Berger
Dr. R.A.M.J. Damoiseaux
Dr. H.E. van der Horst
Dr. P.L.B.J. Lucassen
Drs. T.C. olde Hartman (junior)
Dr. F.G. Schellevis
Dr. H.C.P.M. van Weert
Dr. G.Th. van der Werf

Redactiesecretariaat

Drs. F. Gerritsma
Postbus 3231, 3502 GE Utrecht
T (030) 2881700, F (030) 2870668
E-mail redactie@nhg-nl.org
Eindredactie drs. C.H.M. Kramer
E-mail c.kramer@nhg-nl.org

Basisvormgeving

Helfrich & Slotemaker, ontwerpers BNO, Deventer

Nederlands Huisartsen Genootschap

Lomanlaan 103, 3526 XD Utrecht
Postbus 3231, 3502 GE Utrecht
T (030) 2881700, F (030) 2870668

Uitgeverij/advertentie-exploitatie

Bohn Stafleu Van Loghum bv
Postbus 246, 3990 GA Houten
Telefoon (030) 6383763
Advertenties behoeven de goedkeuring van de redactiecommissie.
Inzenden aan de uitgeverij,
www.bsl.nl

Abonnementenadministratie Klantenservice

Bohn Stafleu Van Loghum bv
Postbus 246, 3990 GA Houten
T (030) 638 37 36, F (030) 638 39 99
Voor informatie en bestellingen raadpleeg www.bsl.nl

Belgische abonnees: Kluwer Editorial
Santvoortbeeklaan 21-25, 2100 Deurne
T 0800/30.143, F 0800/17.529
E-mail customer@kluwer.be

Nieuwe abonnementen

Abonnementen kunnen op ieder gewenst moment worden aangegaan en worden stilzwijgend met telkens een jaar verlengd tot wederopzegging. Een abonnement wordt één maal per jaar bij vooruitfacturering voor het aankomende jaar berekend. Een studentenabonnement loopt gelijk met het studiejaar, van 1 september t/m 31 augustus, en wordt stilzwijgend met telkens 1 jaar verlengd tot wederopzegging. Een studieabonnement heeft een maximale looptijd van 2 jaar en wordt dan automatisch omgezet in een regulier abonnement. Bij wijziging van de tenaamstelling en/of het adres verzoeken wij u de adreswijziging met de gewijzigde gegevens op te sturen naar Bohn Stafleu van Loghum. Beëindiging van het abonnement kan uitsluitend schriftelijk en dient uiterlijk 2 maanden voor afloop van het lopende abonnementsjaar te zijn ontvangen.

Abonnementenprijzen

Jaarabonnement (incl. verzend- & administratiekosten)
particulieren: € 97,60; geldt ook voor Ned. Antillen en Suriname
overig buitenland: € 145,20
studenten: € 54,45
België: € 97,60
losse nummers: € 12,50
Prijswijzigingen voorbehouden.

Van toepassing zijn de Algemene Voorwaarden van Wolters Kluwer Nederland BV en Groepsmaatschappijen, gedeponeerd ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam op 4 januari 2000 onder depotnummer 5/2000.

HO
2008
TIJDSCHRIFTEN

Nederlands
uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

ISSN 0018-7070

Delegatie van bloeddrukcontroles

Controle van de bloeddruk door verpleegkundigen in de huisartsenpraktijk leidt volgens een recente review niet tot een lagere bloeddruk dan gewone zorg.¹ Op de veronderstelling dat assistentes en verpleegkundigen veel beter zijn in het instellen en controleren van hypertensiepatiënten, zijn nogal wat programma's ter verbetering van de kwaliteit van praktijkvoering gestoeld. Delegatie zou zelfs het huisartsentekort kunnen verlichten. Toch is er wonderlijk weinig bewijs voor deze veronderstelling. De Engelse onderzoekers vonden 10 trials waarin het effect van hypertensiezorg door verpleegkundigen in de huisartsenpraktijk werd onderzocht. Bij slechts één – klein en niet zo goed – onderzoek was er een significant verschil in bloeddrukwaarden tussen de interventie- en de controlegroep. Van een van de ingesloten onderzoeken verscheen na voltooiing van de review een nieuwe analyse over langere tijd.² Na een gemiddelde follow-up van 4,7 jaar hadden patiënten in

zorg bij verpleegkundigen niet alleen vaker een lagere bloeddruk, maar waren er in deze groep ook minder doden. In dit onderzoek ging het echter om een geïntegreerde benadering bij secundaire preventie. Dat is dus toch wat anders dan het controleren bij primaire preventie.

De vraag is natuurlijk of het wel interessant is te weten of de bloeddruk lager is bij de huisarts dan bij de assistentes. Ook bij de controlerende huisarts blijft de systolische tensie immers vaak (te) hoog. Welke eisen stellen we aan bewijs van effectiviteit voordat we zorgprocessen veranderen? De hoogste tijd om daarover in H&W van gedachten te wisselen. (JZ)

1 Oakshott P, et al. Is there a role for nurse-led blood pressure management in primary care? *Fam Pract* 2003;20:469-73.

2 Murchie P, et al. Secondary prevention clinics for coronary heart disease: four year follow up of randomised controlled trial in primary care. *BMJ* 2003;326:84.

Bijwerkingen medicatie voorkomen

Bijna de helft van de bijwerkingen van geneesmiddelen kan voorkomen worden. Dat concluderen onderzoekers die voorschriften van Amerikaanse huisartsen onderzochten.¹ Van de 661 patiënten die geneesmiddelen kregen voorgeschreven, had een kwart last van één of meer bijwerkingen. Dertien procent van de 181 geregistreerde bijwerkingen was ernstig. Corticosteroiden, analgetica en antibiotica veroorzaakten – gecorrigeerd voor het aantal voorschriften – de meeste bijwerkingen. Te voorkomen bijwerkingen werden vooral gezien bij SSRI's, calciumantagonisten en NSAID's. Volgens twee onafhankelijke artsen die de voorschriften beoordeelden, waren een verkeerde geneesmiddelkeuze, een verkeerde dosering en een onjuiste toedieningsfrequentie oorzaken van bijwerkingen die voorkomen konden worden. Opvallend was dat patiënten in 92% van de gevallen aangaven dat het een bijwerking van een geneesmiddel betrof. Dit zou een

verklaring kunnen zijn voor het hogere percentage bijwerkingen dat in dit onderzoek is gevonden in vergelijking met eerdere onderzoeken in de ziekenhuispopulatie. Ook in eerder onderzoek werd al duidelijk dat patiënten zelf over het algemeen goed kunnen aangeven of zij bijwerkingen ondervinden van medicatie.² (SJ)

1 Gandhi TK, et al. Adverse drug events in ambulatory care. *N Engl J Med* 2003;348:1556-64.

2 Mannesse CK, et al. Do older hospital patients recognize adverse drug reactions? *Age Ageing* 2000;29:79-81

Rubrieken in dit nummer

Ingezonden	577
Cochrane-reviews	578
Boeken	581
Proefschriften	583
Antwoorden kennistoets	584